

אזריזה אמזונים

ניצוצי אורות לתורה ועבודת הטי"ת וחסידות, פנאר תורתם של רבותינו הק'

אזר האמונה

פנינים יקרים ופתגמין קדישין
בעיני הפרשה
מלוקטים מתורתם של רבותינו הק'

עיניו וירא את הנשיים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן אלקים את עבדך. ולהלן אמר עשו ליעקב נסעה ונלכה ואלכה לנגדך, וענה לו יעקב אדוני יודע כי הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן. ולכאורה יש לתמוה דמלשון הפסוק משמע שטענת הילדים רכים לא היה קשה אצלו כל כך כמו טענת הצאן והבקר, עד שחשש שמא ימותו כל הצאן, ואילו לגבי הילדים לא היה לו שום חשש.

ונראה לבאר הענין, כי בשעה ששאלו עשו הרשע מי אלה לך, ענה לו יעקב הילדים אשר חנן אלקים את עבדך, ואמרו רז"ל כי יעקב אבינו היתה מטתו שלימה, ועל כן לא היה לו חשש על הילדים, מתוך ידיעתו שבענין זה אין בו שום חסרון ופגם מצד חטא אדם הראשון, כי כבר תיקן את כל חלקו ופעל מה שצריך לפעול, ועל כן השיב בטחונו בהש"ת שישיית עליהם שמירה יתירה.

אכן לגבי הצאן והבקר עדיין היה לו חשש, כמובא בספרים הק' ובמדרש שכל הטלאים והצאן שהיו אצל יעקב אבינו, נתעברו בהם נשמות ישראל העתידין להיות עד ביאת המשיח. וכמו שמסופר על זקני הרה"ק ר' יחיאל מיכל מזולאטשוב זיע"א שהתענה הרבה תעניתים לבד מכל התיקונים שעשה בגלגולי שלג וכיוצא באלו, והפצירו בו בניו אבא הרי אנו יודעים שלא חטאת מעודך ומשום מה אתה צריך לעסוק כל כך הרבה בתעניות, וענה ואמר שהוא עושה כן למען הדורות העתידים אשר יזדקקו לכך ולא יעשו כן, ואני עושה זאת גם בשבילם. (כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

עם דמדומי חמה, כי היה יודע לכוון את אותו רגע של כניסת השבת. (כ"ק מרן רביה"ק זיעוועכי"א)

טעם למה נאמרו אלופים רק בבני עשו
ואלה אלופי בני עשו וגו'. נראה לתת טעם מדוע נאמרו האלופים דייקא בבני עשו ולא בבני יעקב, והוא כנודע שהקב"ה מטריד את אומות העולם בכל מיני מלחמות בינם לבין עצמם בכדי שלא יהיה להם פנאי להרע לישראל, ולזה הטעם נאמר בהם אלופים, להיות אלופי מלחמה, אבל בני ישראל אינם צריכים להיות אלופי מלחמה כי קוב"ה כבי' בעצמו שומר עליהם ומגן בעדם. (כ"ק מרן רביה"ק זיעוועכי"א)

מלך המשיח עומד הכן מלפני הבריאה שהיא לפני מלכותם של מלכות אדום
ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל. ולכאורה צ"ב אומרו ואלה שהוא מוסיף על הראשונים. - ואפשר לומר דהנה אמרו חז"ל (פסחים נד ע"א) כי שמו של משיח נברא קודם בריאת העולם, ונמצא לפי"ז שמלכם של בני ישראל כבר היה לפני מלכי אדום, וע"כ צריך לומר פירוש הכתוב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, אמנם לפני מלכותם כבר היה מלך מלך לבני ישראל שהוא משיח צדקינו, ולזה נאמר 'ואלה' המלכים דהיינו מוסיף על מלך המשיח שכבר היה קודם בריאת העולם. (כ"ק מרן רביה"ק זיעוועכי"א)

טעם למה חשש יותר יעקב על מיתת הצאן מאשר חשש על הילדים הרכים
ותעבור המנהגה לפני המהנה וישא עשו את

טעם שמצינו לראשונה ענין שמירת שבת אצל יעקב אבינו ע"ה

ויבא יעקב שלם אל עיר שכם ויהן את פני העיר. ודרשו חז"ל שנכנס עם דמדומי חמה של ערב שבת, וקבע בו תחומין. - הנה לא מצינו אצל אברהם אבינו ע"ה שמירת שבת, הגם שהאבות הק' קיימו כל מצוות התורה, ובפרט מצות שבת שהיא שקולה כנגד כל התורה, עכ"ז לא מצינו שום רמז לשמירת שבת לא אצל אברהם אבינו ע"ה ולא אצל יצחק אבינו ע"ה, אלא יעקב אבינו ע"ה הוא הראשון שבא לשכם עם דמדומי חמה וקבע שם תחומין, הגם שמובא בפרשת דרכים שמחמת ספק אם הם בני נח או לא, היו משמרים את השבת באופן של לילה הולך אחר היום, וי"א שעשו איזה מלאכה בכדי לצאת מידי ספק, אבל יעקב אבינו ע"ה הוא הראשון שפרסמה התורה עליו שהיה משמר את השבת. אכן אצל יעקב אבינו ע"ה לא מצינו הכנה לשבת, כי אם אצל יוסף שנאמר בו וטבוח טבח והקן, וצריך ביאור טעם הדבר.

ואפשר לומר בדרך אפשר טעם שלא נאמרה השבת אצל אברהם ויצחק, כי השבת שייכת ליעקב, מחמת היותה נקראת בשם תפארת, כמו שאומרים בתפילה תפארת עטה ליום המנוחה, והיא מדתו של יעקב.

טעם למה לא עשה יעקב הכנה ותוספת לשבת
ועוד אפשר לומר בדרך פטטיא דאורייתא שאצל יעקב נאמר ויקרא לו אל אלקי ישראל, ואמרו חז"ל שהקב"ה קראו ליעקב קל, וא"כ כדרך שנאמר בקוב"ה כבי' ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, שבאותו רגע שבת הקב"ה, שהרי הקב"ה כבי' יודע את הזמן בדיוק, כמו כן יעקב אבינו ע"ה שבת

אור חיים

שיחות קודש ופנינים יקרים
מכ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה
בעל ה'חוקי חיים'

בשעת קטנות המוחין לא יעסוק בהעלאת הגשמיות כי אם בדברי רוחניות

ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר וירא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכי וגו' ויאמר שלחני כי עלה השחר וגו'. ובמדרש (ב"ר פ"ח, א) אין כאל ישרון (דברים ל, כו), ומי כאל ישרון, ר' ברכיה בשם ר' סימון אמר אין כאל ומי כאל ישרון ישראל סבא, מה הקב"ה כתוב בו (ישעי' ב, יז) ונשגב ה' לבדו אף יעקב ויותר יעקב לבדו.

ירמוז הכתוב בברקים מה שביאר הרה"ק המגיד ממעזריטש זיע"א בפסוק לא יקרא עוד שמך יעקב, כי יעקב בחינת עולם הזה, והנה אף בזה יכולין לעבוד הבורא ית"ש ולהעלותו לה' לבדו, אך זה דווקא למי שהוא בגדלות השכל אז יוכל לבוא על ידי מעשה הגשמיות ג"כ למדריגה גדולה ע"י שיעלה אותו, אבל מי שהוא בקטנות הדעת אינו ביכולת לעבוד להבורא ב"ה בדברי גשמיות וצריך להרחיק יתירה מדברי גשמיות שלא יפול על ידן ממדריגתו. וזהו שמך יעקב כשתרצה שתהיה נקרא בחינת יעקב, היינו לעבוד עבודת בורא אף בחינת ארציות המכונה בשם יעקב, לא יקרא שמך עוד יעקב, היינו לא תוכל לבוא למדריגה זו, כי אם ישראלי יהיה שמך, היינו כשתהיה בגדלות המוחין בחכמה ועל ידי חכמה ברורה אז תוכל לעבוד לבורא ב"ה אף בדברי גשמיות והיה נקרא בשם יעקב, עכ"ה"ק.

היוצא מדברי קדשו, שבשעת גדלות המוחין יוכל האדם לעבוד את השי"ת באכילה ושתייה ובדברים גשמיים עבודה של תורה ותפילה, אבל בשעת קטנות המוחין שעדיין צריך להלחם ביצרו, אזי העצה היא אך ורק לעסוק בתורה ועבודה ובמעשים טובים ולא יעשה חשבונות.

התגברות על היצה"ר באמצעות השמחה

וזה אפשר לרמוז בנין ההאבקות יעקב עם שרו של עשו, כמו שכתב הרמב"ן שהמלחמה היא מלחמה תמידית, ועל כן לימד אותנו יעקב אבינו ע"ה לדורות היאך להתנהג, הן במלחמה של היצה"ר, והן כשצריך לברוח בשעת הגזירה, שכל כח היצה"ר הוא לדחות את האדם במעידה שגוג או באונס, ואין מדברים ברצון פ"ו שזה נובע מן הדעת, ועל זה אמרו חז"ל (אבות פ"ב, מ"ד) בטל רצונך מפני רצונו, אבל בשעה שאין לאדם דעת, אזי ויאבק בו היצה"ר ומביאו לידי קטנות הדעת, ואומר לו 'איש עמי' הרי אתה איש פשוט, ועל כן תלך לאכול ולשתות וכדו' שאר תאוות ליהנות מה העולם הזה, ובשעה שהאדם שרוי בקטנות אינו יכול להתגבר, וכל כוחו הוא שמטיא את האדם לידי עצבות, לפעמים ע"י עבירה, ולפעמים ע"י פרומקוּיט וכדו', ובהוה הוא שואב את כוחו.

ועל כן נאמר בו (ישעי' סה, כה) ונחש עפר לחמו, שהעפריות והעצבות זוהי חמו, ואז הוא מייאש את האדם ואומר לו שאינו יכול להתגבר עליו, וכל דבר בתורה ועבודה אינם הולכים לו כרצונו, והחמ מבלבל ומטוטטם והלב נסתם לגמרי, ואינו יכול לעשות כלום, והרה"ק הריב"ר בער פירש את הפסוק ויגע בכף ירכי, שמי שהוא עוסק בעבודת השי"ת ומסגל לעצמו תורה ועבודה, אזי הוא מביאו לידי נסיון באונס כפי שירכי, אבל ח"ו לא יפול לזרועות העצבות, אלא לעשות מה שצריך בתשובה, ולהמשיך להתגבר מתוך שמחה, כמו שכתוב (שם נ"ב, ה) כי בשמחה תצאו, שבאמצעות השמחה אפשר לצאת מתחת ידיו.

גם כשקשה לאדם לשמוח יאחוז בדבר מסויים לעשותו מתוך שמחה

אך לכאורה יוכל האדם לשאול מנין לוקחים את השמחה, כאשר שבור ורצון בגשמיות וברוחניות, הרי אין לו מציאות לבוא לידי שמחה, כי הוא מוטריד בפרנסה וחובות וכדו' מהדברים העוברים על האדם, והוא שבור שאינו מוצא בקרבו שום אבר ומקום ששררה בו שמחה שיוכל לעורר. אבל העצה היא כדאיתא בגמרא (בבמות ס"א, א) ונתן אמר רבי גמליאל פעם אחת הייתי מנהלן בספינה, וראיתי ספינה אחת שנסבה, והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה ומנו רבי עקיבא, וכשעליתי ביבשה בא וישב ודן לפני בבלכה, ומרתי לו בני מי העלך, אמר לי דף של ספינה נודמל לי וכל גל שבא עלי נענעת לו ראשי, מכאן אמרו חכמים אבר אחד רשעים על אדם ינענו לו ראשו.

ועל דבר זה הרי צריך האדם לאחוז בדבר אחד לעשותו מתוך שמחה, ובכך יוכל להאחז ולהנצל, ולכן כשמשיכים בבוקר ואומר מודה אני לפניך מלך חי וקיים, יוכל לאומרו מתוך שמחה, דהרי דוד המלך ע"ה כשהיה בשעת הדיפת והמרירות, אמר אני שכתבי ואישני כי דימה שישאר לישון לעולם ועד, אבל כשראנו כי הקיצותי אזי וה' ישמחני, שאז יוכל לומר מודה אני לפניך מתוך שמחה. וכמו כן כשהאדם עושה ברכה שלא עשני גוי, ומתבונן האם היה לו טוב בכל הטובות העולם הזה, רק שח"ו היה נולד גוי ולא יהודי, וכי מה שווה לו כל חייו באופן כזה, ובהוה יכול להתחזק, ואח"כ כשלוקח את התפילין הגם שהוא מרגש ומזוהם אעפ"כ בלבישת התפילין הוא יודע שהוא מתקשר בתפילין דמארי עלמא, ומתבונן שבריה שפילה שנדחה ונתקיים בו דחה דחינתו לנפול (תהילים קי"ז, יג), ומובא בזה"ק (ח"א קט"ז, א) כי דחה דחינתו כל הדחיות הם לנפול, פי' באים מכח היצה"ר, והיה צריך מראה לו אין צריך את תפילתו ולא את תורתו ולא כי דימה שישאר לישון לעולם ועד, וזהו כל כוחו להביא את האדם לידי איש ובכך לדחות ולנסות את האדם, ועל כן כשאומר רבש"ע אין לי אצלי שום חלק וכן של שמחה, אבל בשבילך אתגבר ואשמח, ואומר ברכות בשמחה, ואומר קאפיטל תהילים ומתפלל מתוך שמחה, מחמת ידיעתו שכעת הוא מדבר לפני השי"ת, ולכן הוא מדבר מתוך שמחה, על כך שיש לו בורא ב"ה.

יתחזק האדם אפילו לשעה מועטת במה שהוא חלק אלוך ממעל

ולזה רמז הכתוב ויותר יעקב לבדו, שראה שאין לו כלום, וגם הקב"ה כבי' עזבו, ואז נזכר יעקב אבינו ע"ה שהקב"ה קראו קל, כמו שכתוב (בראשית כ, כח) ויתן לך האלקים, ופירשו במדרש (ב"ר פ"ח, ג) ויתן לך אלקותא, ולכן הסמיכו במדרש את הפסוק ונשגב ה' לבדו, שהקב"ה נתן כח לכל אדם מישראל שהוא חלק אלוך ממעל, והאלוקות טמון בקרבו, שגם כאשר נשאר לבדו, הוא כמו שהקב"ה כבי' לבדו, ובהוה ונשגב, כמו כן האדם יוכל להתגבר.

וההתגברות הוא כמו שאמר אמו"ר זצוקללה"ה לפני שבעים שנה בפרשת שקלים, מה היה כל הענין של שמשון הגיבור, שהוצרך לבוא מלאך לדבר עם מנוח והוצרך שמירה מיום יצירתו, הרי רואים מה נתהווה לבסוף, ואיזה מוסר השכל אפשר ללמוד מזה, אלא יצא ממנו חיזוק ודיבור אחד, שכשראה היכן הוא מצא שנסקע בגשמיות וברוחניות, ואז אמר וחזקני נא אך הפעם (שופטים טו, כח), איני מבקש יותר מזה, אלא תחזקני אך הפעם הזה, שאוכל לעשות עוד פעם אחת נחת רוח לפני השי"ת. וכן מובא מהרה"ק ר' פנחס מקארין זיע"א שהאדם עלול לחיות מאה שנה, וכל חיותו במשך כל ימי חייו הוא בשביל דיבור אחד שאומר לפני השי"ת, ומזה שואב הקב"ה כבי' מלא נחת רוח, או מעשה אחד, או אפילו מחשבה אחת, ובשבילו נברא. - ועל כן צריך להתחזק אך הפעם, ואפילו אם נגע בכף ירכי וכדו' וא"א להתחזק, אבל בקאפיטל אחד או תפילה או תורה שאומר לפני השי"ת מתוך התגברות בשמחה, בזה הוא מפיל את היצה"ר.

כשהאדם מתגבר על יצרו המייאשו ומחשיבו כאבק שאין בו תועלת, גורם נח"ר לפני

כסא הכבוד

ויאבק איש עמו. ופירש רש"י ובעל הטורים שהעלו אבק עד כסא הכבוד. ופירש הרה"ק ר' אלימלך מליזענסק זיע"א בספרו נועם אלימלך שכאשר רואה שאין יכול להלחם עם הצדיק, אזי הוא מעלה ומקטרג, על האבק, אלו דברים שהם בחינת אבק שהאדם דש בעיקביו, והאדם שוכח מהם ואינו משים לב לכך, אבל הצדיק שב בתשובה, והוא מעלה את האבק הזה עד כסא הכבוד, כמו שאמרו חז"ל (יומא פ"א, א) גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, עיי"ש.

ועל דרך זה ירמוז ויאבק איש עמו. כי היצה"ר עושה מן האדם אבק, להרגיש שאין שום תועלת ממנו, כי מן העפר עדיין יש תועלת שאפשר להצמיח ממנו, אבל מן האבק אין שום תועלת, אך אעפ"כ האדם מתגבר ועושה נחת רוח להשי"ת, בשעת התפילה או בשבת ויו"ט, אפילו לשעה או חצי שעה, או אפילו כמה דקות, ובכך מעלה את האבק הזה עד כסא הכבוד לעשות נחת רוח ליוצרו. ומאוייב תחכמוני, הרי רואים שהאדם היותר בחץ הריחו יורה חץ קטן שבקושי נראה לעין, אבל כשהוא הולך למרחוק הוא יכול להרוג, או לחדור קירות וכדו', וכמו כן הנקודה הזאת של ההתחזקות עולה לפני כסא הכבוד, ושם הוא פועל פעולה רבה עד למאוד.

אחר ההתגברות נעשה אור ואז אין היצה"ר שולט ואדרבה אפשר להפכו לטוב

וירא כי לא יכול לו. כשרואה הסי"מ מה שמטוגל אדם מישראל לפעול ברגע אחת באמצעות ההתחזקות בלא להרפות, ואדרבה איזה נחת רוח יכול לפעול מתוך החשכות, כי לית הנורא כנהורא דנפיק מגו חשוכא (זוהר ח"ב קפ"ד, א), ומתוך זמן החושך, יוצא ג' אחד משלך וג' אחד משל בך, ושורף את כולם (ב"ר פ"ד, ה), שהוא שורף את כל כוחות עשו והסי"מ שנטפלו אל האדם, וזה מתוך רגע אחת, כמו שהיה אצל רבי אליעזר בן דורדיא, שיצאה בת קול יש קונה עולמו בשעה אחת (ע"י ז, א), וזה אפילו ברגע אחת, דהרי אין הכוונה שעה ממש, אלא פרק זמן מבוהב בשם שעה, ולא די אלא שברא רבי, ורואים מה שמטוגל האדם לפעול ברגע אחת, ועל כן יאמר שלחני כי עלה 'השחר', כי כבר אין לי מה לעשות, שכבר נתהווה אור, ועבודת הסי"מ הוא רק בשעת החשכות, כמ"ש (קהל"ב ב, ד) והכסיל בחושך הולך, שהוא לוכד את האדם בתוך עצבות ועצלות ואז הוא פועל את פעולתו.

אכן מחמת ראותו שהתגבר יעקב אבינו ע"ה מפני כי עלה השחר, וכתוב (משלי טו, ז) ברצות ה' דרכי איש יש ילמים אתו, וכמו כפי בספ"ק שהוא מעלה גם את היצה"ר, ומצוא ממנו את כח הטומאה ומבטלו, דהרי הוא רק שליו, ונתהווה ממנו כמו שיהיה לעתיד לבא, שאז יסירו ממנו את הזוהמא ויתהפך להיות טוב, כמו כן אמר דהרי עתה עדיין הייתי מלוכלך בטומאה, והיאך אוכל כעת לומר שירה, אבל על ידי ההתגברות הזאת העלה גם את היצה"ר, ועל כן אמר והגיע זמני לומר שירה. ולכן אמר שלחני, ולכאורה הרי יעקב היה יכול לעכבו מללכת, ואז כשהמלאך אינו אומר שירה בזמנו, היה מתבטל מיד, אלא מפני שהעלה אותו ונתהווה כולו טוב.

ע"י ההתגברות מתוך שמחה נתחזק כוחו של יעקב

ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך, רמז לו המלאך שכבר לא תצטרך להתנהג בחינת עקביים, להעלות את העקב ומשם להתעלות, כי אם ישראל שבכוח ההתגברות שלך תהא נקרא בשם ישראל שהוא אותיות ישר אל, שתהיה אצלך תמיד בחינת כל הרומם על מדת החסד והרחמים, ואכן מצנינו שבאמצעות מלחמה זו נתחזק כוחו של יעקב עד למאד, כמו שנאמר להלן ויבוא יעקב שלם עיר 'שכם', פי' מלשון שכם אחד (בראשית מח, כב), דהיינו שנתחזק שכמו לעבוד את השי"ת מתוך שמחה.

ע"י עבודתו הק' של יעקב נשא חן באנשי שכם

יוחן את פני העיר, פי' הכניס חן במקום ההוא. כמובא מהאריז"ל שלפעמים כשהצדיק נמצא במקום מסויים ועובד שם עבודתו בתפילה או בקיום איזה מצוה, או בלימוד התורה, ועושה ברכה, והוא מקום שאין שם יהודים, ובאמצע עבודתו הוא מרגיש גדול התעוררות ותענוג ושמחה שלא הרגיש כזאת מעודו בשעת התפילה ועסק התורה, וזה מפני שמתלקטים אליו כל הניצוצין קדישין מסביבו, ובאמצעות תורתו ותפילתו שם הוא מעלה את הכל, ועוד יתירה מכך כי גם אויביו ישלים אתו, שאפילו האומות והגויים שנמצאים שם מרגישים גם טובה ממנו, ואז ישלימו אתו, והם מודים לו, וידוע כמה מעשיות על כך. וזהו יוחן את פני העיר, שבאמצעות עבודתו הקדושה נשא חן בעיניהם והשלימו אתו.

גם כשעבר יעקב נסיון קשה בשכם התחזק בכח השמחה לעלות בית קל

ומצניו כי הגם שבהיות יעקב בשכם עבר עליו אחד הנסיונות הקשים ביותר, אעפ"כ לא התייאש יעקב אבינו ע"ה ואמר לבניו חסיד את אליה הנבי, כי מאלהי הנכר והעצבות הלזו לא יועיל לנו כלום, והגם שקרה מעשה נורא, עכ"ז לא תועילו ונאלצתם כלום, אלא צריך להמשיך על ידי וטהרה והחליפו שמולותיכם וקומה ובעלת בית קל, וכמוכין שבבית קל נוכל לעבוד את העבודה ולזכות להתגלות אלוקות והשכינה הקדושה, ועל ידי התגברותו של יעקב אבינו ע"ה ובאמצעות השמחה הזו נתקיים בהם ויסעו ויהי חיתת אלקים על ההרים אשר סביבותיהם, שבוה נפל פחד על כל האויבים.

וזה שייך בכל אדם מישראל, כמובא בספ"ק שיעקב אבינו ע"ה הוא כולל את כל כלל ישראל, בחינת תפארת ישראל, ועל כן נקרא בשני השמות יעקב וישראל, כי בשעה שהאדם שרוי בחינת עקביים יש בו כח להתגבר, וגם בשעה שהוא במדריגת ישראל, הכל בא מכח חבל נחלת יעקב, שהיא נחלה בלי מצרים, שאין שום מיצר אזי יש דרך סלולה לעבור, ולכן אמר לו הקב"ה וקום עלה בית קל ושב שם, כי שמה תוכל לשת במנוחה.

המשך בעמוד האחרון-

אור הצדיקים

~הרה"ק רבי ברוך מויז'ניצא זיע"א - כ' כסלו תרנ"ג~

שיאמר דבר מה, פתח רבינו ואמר: "הרה"ק רבי זאב וואלף מזאברזי אמר פעם על הכתוב (שמות ג, ו) "ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים", שמשה רבינו הסתיר את פנימיותו מתוך חששו שמא אם יגלה ממנה אפס קצהו, אז יביטו עליו לא על האלקים..." ואכן אחרי דברו דברים אלו שהיה בהם סדק צר להציץ לפנימיותו, פסקו מלבקש עוד לומר תורה.

בהזדמנות אחרת אמר: לומר תורה אין זה חכמה, העיקר הוא שתהיה האמירה באופן שכל אחד מהשומעים יבין וידע שהכוונה אליו, ואם כן לכוון אל כל אחד מן השומעים, וכמאמר הכתוב גבי משה רבינו "אשר דבר משה אל כל ישראל" שבדיבור אחד דיבר אל כולם, כל אחד לפום דרגה דיליה.

סיפר בנו הרה"ק בעל אהבת ישראל באחת השיחים: אכן רבינו לא היה אומר תורה, אך כאשר אירע פעם ואמר דבר תורה, היה אומר הרבה יותר מאחרים, ופעם אחת אמר ע"ד אמרם ז"ל שברכת הטוב והמטיב נתקן על הרוגי ביתר, ואמרו ז"ל שלכן נקרא הטוב והמטיב, משום הטוב לדידה והמטיב לאחרניא, ו"ביתר" אותיות "ברית" להורות בזה, שאם עוזרים ומטובים בעניני יהדות לאחרניא זהו התיקון על פגם הברית, וזהו "שנתקן", שנעשה מתוקן ע"י שמיטב לאחרניא שנהרגו בענינים אלו.

רבינו לא האריך ימים על ממלכתו, ולאחר כשמונה שנים מת עלותו על כס הנהגה, נסתלק לחיי עד בערב שבת קודש כ' כסלו תרנ"ג, כאשר האריך בעת אמירת פסוק "צדיק תתמו יפרח" ויצאה נשמתו בטהרה, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

המשך אור חיים מעמוד ב'

בשעה שסברו על ה' אלקיו, אל תקרי סברו אלא שברו, שגם בשעת השבר והשברון, אעפ"כ הוא מדבר אל השי"ת בסבר ובשמחה. - משל לאדם מדוכא ביסורים ועניות ודחוקות בכל, שא"א לראות עליו שום סימן של שמחה, אבל פעם אחת קיבל רשות להופיע בפני המלך ולהביא מתנה לפניו, וזה נותן לו גודל חיות ושמחה, וכשמגיע אל המלך ומביא את המתנה הזאת, אפילו שהוא מתנה קטנה, אבל המלך מתבונן שאדם כמותו שהוא שבור ורצוף בכל רמ"ח אבריו, ומביא מתוך שמחה כזאת על פניו וגם שמח בליבו, אזי המלך מזכירו מכל טוב, מפני גודל התענוג של המלך כשרואה שביטל את עצמו מכל וכל. וכמו כן בתוך החשכות הלזו שאנו שרויים בה, באם זוכים במשך כמה רגעים להביא מתנה לפני השי"ת בהתחזקות באיזה אופן שהוא, אזי החיבות הוא לאין שיעור.

וזהו סברו על ה' אלקיו עושה שמים וארץ, כי מכל מעשי שמים וארץ חשובים לפני השי"ת אותם כמה רגעים של האדם הזה ששם סברו על ה' אלקיו, ועל כן נאמר בו אשרי 'שאל' יעקב בעצורו', פי' מלשון חזק, שהשי"ת עוזרו ומסייעו להתחזק, וזה תכלית הבריאה של האדם ותכלית חייו בהאי עלמא. - ועל כן כשהאדם זוכה והולך בדרך הזה, אזי הקב"ה מברכו, ואומר לו לא יקרא שמך עוד 'יעקב', שלא יקראו ויראו בך בכל הזמנים בבחינת עקבים, כי אם ישראל יהיה שמך.

ע"י אתערותא דלתתא בהדלקת נרות חנוכה למטה מעשרה

נוכה להתעוררות שם קל מלמעלה עד סוף כל דרגון

השי"ת יעזור שיושפע עלינו ועל כל ישראל מדת החסד שהיא מדת אל, וכאמרם ז"ל (תהיגה יב, א) למה נקרא שמו שדי"י שאמר לעולמו די, ומי שאמר לעולמו די יאמר לצרות ישראל ולחשכות הגשמיות והרוחניות די, שכבר יהיה קל יעקב בעזרונו, להוציא אותנו מן החשכות הגדולה, ובזכות האתערותא דלתתא על הדלקת נרות חנוכה שעתידים בני ישראל להאיר בכל העולמות להמשיך את השכינה הקדושה מראש כל דרגון עד סוף כל דרגון, דהרי מעולם לא ירדה למטה מעשרה (ספכה ה, א), ועל ידי הנרות חנוכה שמדליקים דייקא למטה מעשרה, ממשיכים את השכינה הק' למטה מעשרה, שתוכל לשכון על הארץ, ועל ידי האתערותא דלתתא הלזו, יתעורר התעוררות עליונה עד סוף כל דרגון, שקוב"ה כבי' כבר ישתמש לפני ישראל בשם קל, שהוא התיבה הראשונה של "ג מכלילן דרחמי, ויוציא אותנו מאפילה לאור גדול מתוך רחמים וחסדים מגולים במהרה בימינו אמן.

רבינו נולד בשנת תר"ה לאביו הרה"ק רבי מנחם מענדל בעל צמח צדיק מויז'ניץ, ולאמו הרבנית בת קדוש ישראל מרוז'ן, ונקרא ע"ש הרה"ק רבי ברוך ממעזבוז, לאחר הסתלקות אביו הק' בער"ח חשוון תרמ"ה ישב על כסאו והנהיג את עדתו ברמה.

עובדא הוי אצל רבינו, בראש השנה שחל להיות בימים חמישי וששי ובלייל שבת קודש הורגשה עליו חולשה מעבודת הימים הקדושים, ולכן בקשו ממנו אנשי שלומו שיקדש על היין בביתו, והשיב להם: "רבי שיש אצלו חילוק והבדל אם הוא מקדש על היין בפני שלש איש, או בפני שלשת אלפים איש, חבל להוציא הוצאות לנסוע אליו, כאשר סיפר בנו הרה"ק בעל אהבת ישראל עובדא זו, הוסיף ואמר "הייתי גם אני רוצה להיות במדרגה זו".

בקבלת הפתקאות ראו אצלו בחוש את עיניו הפקוחות, והיה מעשה כאשר סיפרו לרבינו שהרוסים באים ברח לסטראזשניץ, כאשר שמע שעומדים להגיע גם לשם, ברח לטשערנאוויץ, וסמוך לטשערנאוויץ יש גשר, לא רצה רבינו לנסוע בעגלה על הגשר, על כן ירד מן העגלה והלך ברגליו, ניגש אליו איש אחד עם פתקא, לקח רבינו את הפסקא והניחו בכיסו, כשעבר את הגשר, הוציא את הפתקא מכיסו, ואמר למלוהו, לפי סדר השמות שהיו כתובים בפתקא, זה הוא בסדר, זה עדיין זקוק לישועה, וזה לא יווער רח"ל.

רבינו על פי דרכו בקודש כמעט ולא אמר תורה בשלחנו הטהור, פעם הפציר בו שאר בשרו הרה"צ רבי מנדל מזאבלטוב צ"ל

התגברות מועטת ודיבור מועט דבור זה נחשב עד למאד

וכמו כן זה הכח שהשאיר יעקב לבני ישראל, כי כל אחד ואחד בפרטות בפרט בעת עקבתא דמשיחא יש לו כל מיני מלחמות ונסיונות, שכבי' קוב"ה מזכר כל אחד, כי לא ידח ממנו נדח, כמובא בזה"ק שבשבועים שנה האחרונות של הגלות ינסה הקב"ה את בני ישראל בעניות, בכדי שישתלם להם על סקילה שריפה הרג וחנק, ואפילו מי שהוא עשיר עתיק ויש לו צרות וכדו', גם הוא נחשב לעני, והיום רואים שכל בני ישראל עוברים נסיונות כל אחד באופן אחר, והחיוזוק הוא להתחזק באופן של חזקני ואמצני אך הפעם, אפילו לפי שעה ורגע, וזהוהי חשיבות, וזה יאיר לעתיד לבוא, כמובא בתנא דבי אליהו (ונוטא פרק ט"ו) בזה"ל: ששכר לווה אין לה שיעור שנאמר (שופטים א, טד) ויראו השומרים איש יוצא מן העיר ויאמרו לו הראנו נא את מבוא העיר ועשינו עמך חסד ויראם את מבוא העיר ויכו את העיר לפי חרב ואת האיש ואת כל משפחתו שלחו, ומה שכר נטר אותו האיש מה דכתיב בתריה וילך האיש ארץ החתים ויבן עיר ויקרא שמה לו הוא שמה עד היום הזה, היא לוז שצובעין בה תכלת לכל ישראל, ולא עוד אלא שעלה עליה סנחרב ולא בלבד ונבוכדנצר ולא החריבה, ואפילו המלאך המות אין לו רשות לעבור בתוכה, אלא הזקנים והזקנות שבה בזמן שדעתן קצה עליהן מוציאים אותן חוץ לחומה וכו', עכ"ל עיי"ש. - ואם כן הלא דברים ק"ו ומה אם תנועה באצבע גרם כן, כל שכן כשהאדם מדבר דיבורים להשי"ת, וכ"ש כשעושה איזה מעשה טוב.

וכל שכן כשהוא בתוך החשכות הזה שנתנו רשות וכח לס"מ וכיתות דיליה, לרוקן את כל השערים והחדרים שלטומאה ולהוציא את כלם להאי עלמא שפילא, בכדי לנסות את בני ישראל בנסיון האחרון, עד שאין שום מקום לזוז, שכשיוציאים לרחוב העיר בכל פינה ובכל מקום מדרך כף רגל, כולם מלאים נסיונות, וגם בבית יש מלא נסיונות, וכשהאדם הולך לקנות משהו ומביא לתוך ביתו, הוא מלוכלך בטומאה הכל בכדי להחטיא את האדם, ומזה נמשך לאדם טמטום הלב, כמו שאמר רח"ל (וימאלט, א) אלקתירונטמיתם בסא לאו נטימטם.

ולכן באם על ידי שהאדם באצבע זכה לכך, כל שכן שבכל דבר קטן שאיש הישראלי מתגבר בראיה ומחשבה אפילו לפום שעתא, הוא מאיר בכל העולמות, וזה החיוזוק הגדול ביותר, והאדם צריך להשתמש בזה תמיד.

גם כשהאדם שבור בגשמיות וברוחניות יתחזק לעבודת השי"ת בשמחה, ואו יעוררו הקב"ה להתחזק

ובזה זוכה שיתקיים בו הפסוק (תהילים קמו, ה) אשרי שקל בעזרו, וזה

י"ל ע"י מפעלי התורה והחסד חסידי שומרי אמונים נבשיאות ל"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כתובת המשרד: רח' שפת אמת 4 ב"ב טל' 2839533-072 057-3185549

דברי תורתם של רבוה"ק נערכו ע"י מכון 'תורת שומרי אמונים' להפצת תורת רבותינו הק' משומרי אמונים. כל הזכויות שמורות, אין להעתיק קטעים מבלי לציין מקורם, וכל האומר דבר בשם אומר מביא גאולה לעולם.

